

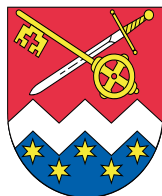
Dolnolukavický Hlasatel

ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, LIŠICE, SNOPOUŠOVY, KRASAVCE

Odvoz větví nasbíraných na sběrných místech

Z OBSAHU:

ZPRÁVY Z OÚ V OBRAZE
INFORMACE O KOMUNÁLNÍCH ODPADECH
ZPRÁVY ZE ZŠ A MŠ
POZVÁNKA NA 3. SETKÁNÍ RODÁKŮ DOLNÍ LUKAVICE

Ing. Radek Hora

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, čtenáři Hlasatele, počasí letošní jaro je vysloveně aprílové a teplotní změny, které jsou velké a skokové, jsou nepříjemné a neprospívají ani přírodě, ani našim zahradám. Během března již proběhla náhradní výsadba sedmi bříz za vykácené suché javory v Dolní Lukavici v parku na příjezdu do DL od Dnešic.

Během dubna jsme se opět zapojili do projektu „Uklidme Česko“. Děkuji všem dobrovolníkům. Smutné je, že uklízíme za ostatní, kteří tyto odpady produkují a jsou líní odložit je do sběrných nádob, tedy tam, kam patří.

13. dubna proběhl v rámci svazku obcí pro odpadové hospodářství jarní svoz nebezpečných odpadů. Zde se nám opět sešlo množství odpadu a opět se ukázalo, že tento sběr má smysl. Povedlo se opět zorganizovat odvoz větví nastřádaných na sběrných místech od podzimu. Odvoz již částečně proběhl a budeme ve

spolupráci dále pokračovat, protože tento odvoz máme pouze za náklady na nakládání větví.

Co se týká dotací, získali jsme od Plzeňského kraje na další část cyklotrasy č. 38 podporu 7 mil. Kč, na výstavbu a rozšiřování metropolitních sítí v Plzeňském kraji 2024, páteřní optickou síť Plzeňského kraje Camelnet 1.252.427 Kč a v rámci programu pro obnovu a stabilizaci venkova Plzeňského kraje na opravu a zateplení střechy na části budovy čp. 142 v Dolní Lukavici – plochá střecha nad klubovnou 300.000 Kč.

Zahájili jsme úpravy v areálu Chovatelný. Rozšíříme pódium o zpevněný prostor, který poslouží jako taneční parket při mnohých kulturních akcích. Rovněž jsme začali zpevňovat plochu pro stříkačku a nádrž s vodou pro SDH Dolní Lukavice na tréninkovém místě Na Pajzovně. Přeji příjemné čtení dalšího jarního čísla Hlasatele, který máte právě v rukou.

Vítězslav Opálko, místostarosta

JARNÍ ÚKLID OBCE A OKOLÍ

I v letošním roce jsme zorganizovali úklid veřejných prostranství ve všech sídlech správního území obce a jejího okolí. Akci organizovala 6. dubna Obec Dolní Lukavice za pomoci dobrovolníků, podpořil ji spolek „Uklidme Česko“.

Do akce se zapojily organizace:

- » SDH Dolní Lukavice
- » SDH Snopoušovy
- » SDH Lišice
- » ZŠ a MŠ Dolní Lukavice
- » občané obce Krasavce
- » a řada místních občanů včetně dětí.

Výsledkem společného snažení bylo sebrání několika desítek pytlů odpadu, dalších objemných předmětů včetně pneumatik, jejich následná doprava do míst, kde jsem domluvil likvidaci odpadu.

Pozitivní na celé akci je, že se našlo tolik dobrovolníků, kteří mohli využít svůj volný čas jistě příjemněji. Smutné je, že každoročně uklízíme **nepořádek po jiných lidech** (nikdo jiný než lidé jej nedělá). Všem, kdo

se do úklidu zapojili, i jeho organizátorům patří velké díky!

Dalším krokem pro odložení odpadů tam, kam patří byl sběrový den 13. 4. Obyvatelé obce využili obcí organizovaný jarní sběr nebezpečného odpadu (viz foto), nadstandardní službou bylo přistavení kontejneru na objemný odpad.

VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Termín voleb je vyhlášen na 7. a 8. června 2024. Volební lístky dostane každý volič do schránky. **V případě zájmu o přenosnou volební urnu nás kontaktujte na tel. 371 120 719.** Volební okrsky jsou:

Okrsek č. 1	Dolní Lukavice	Obecní úřad, čp. 134
Okrsek č. 2	Lišice	Obecní budova, čp. 14
Okrsek č. 3	Snopoušovy	Kulturní dům, čp. 11
Okrsek č. 4	Krasavce	Kulturní dům, čp. 10

INFORMACE OBČANŮM O KOMUNÁLNÍCH ODPADECH

dle § 6o, odst. 4 zákona o odpadech 541/2020 Sb. za rok 2023 v obci Dolní Lukavice

Grafy a tabulky obsažené v této informaci obsahují data vycházející z množství předaných odpadů hlavnímu poskytovateli služeb v odpadovém hospodářství – firmě ze skupiny Marius Pedersen.

Souhrnná produkce všech komunálních odpadů

Celkem 326,029 tun

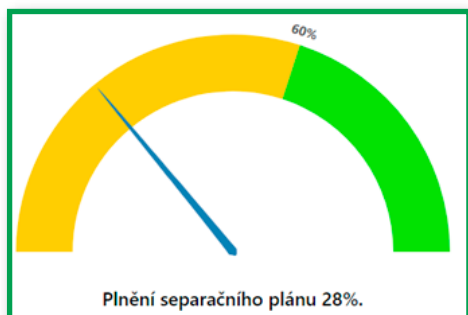
0,308 průměr na obyvatele

Množství a druhy vytríděných recyklovatelných složek z celkové produkce všech komunálních odpadů.

Celkem vyseparováno recyklovatelných složek (papír, lepenka, plasty, sklo, kovy)	91,23 tun/rok
Přepočet na jednoho obyvatele	86,07 kg/rok

Separační cíle od roku 2025

Zákon o odpadech ukládá, aby vyseparované recyklovatelné složky v obcích činily od roku 2025 alespoň 60 %, od roku 2030 alespoň 65 % a od roku 2035 alespoň 70 % ze všech vyprodukovaných komunálních odpadů. **Úroveň našeho plnění separačního cíle k 31. 12. 2023: 28 %**

Způsoby využití vyseparovaných recyklovatelných složek komunálních odpadů.

Vyseparované komunální odpady jsou předávány odborné odpadové firmě,

kteří zajistí jejich využití v souladu se zákonem o odpadech. Konkrétní způsoby využití jsou specifické pro každou vyseparovanou složku a zahrnují rozmanité fyzikálně-chemické operace vedoucí k produkci hotových výrobků či odbytovatelných jasně definovaných surovin.

Příklady úprav separovaných složek komunálních odpadů: dotřídování, lisování, drcení, granulace, kompostování, aglomerace, filtrace a řada dalších.

Možnosti prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu.

Občané:

- » výrazné zlepšení kvality třídění odpadů, tzn. neodkládat recyklovatelné odpady - papír, plasty, sklo, textil, stavební odpad, biologický odpad, kovové obaly, dřevo - do šedých nádob na směsný komunální odpad, ale skutečně je vytřídovat do příslušných separačních nádob
- » využívání Re-use centra, komu-

nitní kompostárny či domácího kompostování.

Vedení obce:

- » budeme dále optimalizovat obecní systém komunálního odpadového hospodářství, využívat vzdělávací a motivační nástroje pro podporu předcházení vzniku odpadů, separace recyklovatelných složek a snižování produkce směsných komunálních odpadů.

PŘÍJMY:	
Poplatky od občanů	1.354.000
Příjmy od autorizované obalové společnosti EKOKOM	349.251
Ostatní příjmy	34.311
Celkem včetně DPH	1.737.562

NÁKLADY:	
Komunální a tříděný odpad - náklady včetně DPH	2.072.304
Biokontejnery	86.944
Členský příspěvek do sdružení obcí pro nebezpečné odpady	31.800
Odvoz a štěpkování větví	35.816
Kontejnery v obcích na zeleň a lupení	20.962
Celkem	2.247.826

**Pozvánka na veřejné zasedání
obce Dolní Lukavice, které
se uskuteční 6. června 2024
od 19,00 hodin ve Snopoušovech.**

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ JE PRO NAŠI SPOLEČNOST PRIORITOU

Elektrospotřebiče jsou součástí našeho každodenního života a jen těžko si jej bez nich dokážeme představit. Elektroodpad je tak v současné době jedním z nejrychleji rostoucích druhů odpadu. Pro zajištění sběru a recyklace již vysloužilých drobných elektrozařízení si naše obec vybrala ke spolupráci kolektivní systém ASEKOL, červený kontejner na tento odpad je umístěn v Dolní Lukavici nedaleko Chovatelny. Elektroodpad obsahuje řadu zdraví škodlivých materiálů a díky zajištění správné recyklace vysloužilých elektrozařízení přispíváme k ochraně životního prostředí. Recyklace navíc umožňuje opětovné materiálové využití

a patří mezi základní principy cirkulární ekonomiky. Míra opětovného materiálového využití je velmi vysoká a dle jednotlivých typů výrobků dosahuje až 95 %.

Jakým rozsahem naše obec přispěla k lepšímu životnímu prostředí, se dozvídáme z environmentálního vyúčtování zpracovaného společností ASEKOL. Díky zodpovědné recyklaci vznikají úspory spotřeby elektrické energie, primárních surovin, vody, okyselování prostředí a produkci skleníkových plynů.

Certifikát environmentálního vyúčtování vyčísľuje přínos naší obce k ochraně

přírody v roce 2023. Vyplývá z něj, že díky množství námi odevzdaných elektrozařízení jsme uspořili 2,01 MWh elektřiny, 145,34 litrů ropy, 77,93 m³ vody a 0,46 tun primárních surovin. Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů CO₂ ekv. O 0,64 tun, a produkci SO₂ ekv. (který zapříčiňuje okyselování prostředí) o 7,83 kg.

Každý kus vytríděného elektra se počítá, což dokazuje příklad 100 vytríděných notebooků, které uspoří 10 MWh elektřiny. Takové množství odpovídá zleté spotřebě elektřiny rodiny žijící ve standardním bytu. Za 100 kg vytríděných elektrospotřebičů se ušetří takové množství ropy, které by stačilo na výrobu benzínu pro cestu z Prahy do Paříže. Děkujeme všem, kteří pečlivě třídí odpad a přispívají tak k ochraně životního prostředí.

*Environmentální vyúčtování je vypočítáváno pomocí studie životního cyklu výrobku (tzv. LCA – Life Cycle Assessment), která vypovídá o dopadech výroby a recyklace jednotlivých elektrozařízení na životní prostředí. Studie zohledňuje všech 6 skupin elektrospotřebičů, jejichž zpětný odběr kolektivní systém ASEKOL zajišťuje.

zaměstnanci ZŠ a MŠ Dolní Lukavice

ZPRÁVY ZE ZŠ A MŠ

Vážení čtenáři, přejeme vám prosluněné jarní dny s dobrou náladou a příjemnými chvilkami v přírodě.

Obrazem vás seznámíme s proběhlými zápisy do první třídy. Přišlo celkem 21 velmi šikovných a výborně připravených dětí a za to děkujeme rodičům a paním učitelkám z mateřské školy. Už se na nové žáčky těšíme.

Srdečně gratulujeme k úspěchu žáka III. třídy Josefa K., který obsadil 1. místo v okresním kole soutěže Matematický klokan – kategorie Cvrček.

KULTURNÍ AKCE - POZVÁNKY

Hudební soubor LUKAVÁČEK při ZŠ a MŠ Dolní Lukavice
pod vedením Mgr. Nadi Květoňové

Vás srdečně zvou na

KONCERT

LUKAVÁČEK MAMINKÁM

ve čtvrtek 16. května 2024 v 17:00 hodin
v sále U BÍLÉ RŮŽE v Dolní Lukavici

V programu vystoupí členové hudebního souboru Lukaváček a jeho bývalí členové, žáci ZŠ Dolní Lukavice a žáci základních uměleckých škol.

Oslavíme i Evropský svátek DEN HUDBY.

hudební skupina **ANFALE** obec Dolní Lukavice **ZÁKLADNÍ ŠKOLA** **ELETUR.cz**

Zveme všechny přátele hudby!

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

SDH DL

pořádá 18. května 2024
dětské závody na louce u mlýna v DL

Noc kostelů

se koná v Dolní Lukavici 7. června

19,00 zahájení
pěvecký soubor Česká píseň Plzeň, z.s.

Vyhlášení soutěže
“O nejzajímavější papírovou vitráž”

Hudební vystoupení Eliška Vozárová,
Lukáš Vladař prokládané četbou Perlič-
ky ze života lukavických farářů.

Výročí úmrtí
tichá vzpomínka na faráře V. Kellnera
(1858-1924) a hraběnku Marii V. F. Raj-
skou z Dubnice (1730-1774).

Zároveň si připomeneme 670 let od prv-
ní písemné zmínky o založení kostela.

Oslavy 100 let elektrifikace

se konají v pátek 28. června 2024
v areálu Chovatelný

Program:
17,00-17,30 hodin
Show s tekutým dusíkem

17,30-19,30 hodin
Van de Graaffův generátor
Těslův transformátor
Mikrobiti, Ozoboti

20,00 hodin
Elektro hudba

21,30 hodin
Taneční vystoupení „Od svíček
k elektřině“

Akci pořádá Obec Dolní Lukavice ve
spolupráci s Techmania Science Centre
Plzeň

Pozvánka na 3. setkání rodáků a přátel obce

Srdečně zveme všechny rodáky a přátele obce na setkání rodáků, které se uskuteční 15. června 2024. Pro všechny bude připravena malá pozornost, proto žádáme o nahlášení počtu osob zúčastněných a zájmu o oběd na tel. 371 120 719 nebo email sekretari-at@dolni-lukavice.cz. Děkujeme za spolupráci.

3. setkání rodáků

15. června 2024

10.30 - 11.00 - prezence rodáků

11.00 - zahájení
slavnostní představení knihy
Hrstka vzpomínek na DL
vystoupení lukavických talentů
(Lucie Dolejšová, Elena Kašparová)

11.30 - 13.30 - oběd

13.45 - vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ

14.00 - prohlídka obce
mše svatá
prohlídka ZŠ, MŠ, OÚ
hasičské zbrojnice
Nastevřené dveře

11.30 - 16.00 (areál MŠ)
program pro děti, herní prvky

15.00 - 16.00 (areál MŠ)
lukostřelba (*Dolnolukavičtí Páni*)

15.00 - 16.00 (*Chovatelna*)
malování na obličeje
fotokoutek manželů Živných

16.00 - 16.30 - vystoupení
hudebního souboru Lukaváček

17.00 - 24.00 - Asfalt a Harlet

Štěpánka Inka Lexová

SPOLEK PŘÁTEL MATKY ZEMĚ SRDEČNĚ ZVE KU PŘÍLEŽITOSTI 10. VÝROČÍ

na Přátelské setkání v neděli 9. června od 15 hod na palouček u řeky (za malým mostem u Lexů, Dolní Lukavice 76). Můžete se těšit na mini fotovýstavu činnosti spolku, menší pohoštění, vyzkoušet si lukostřelbu či kamínkohru, zabubnovat si a zazpívat u ohýnku nebo si něco opéci na ohni. **Od 15:30 hod bude ukázka agility sportu a triků děvčat Lexových a jejich pejsků**, které se poslední roky umisťují na předních místech soutěží. Přibalte si plavky pro případné osvěžení v řece. Budeme rádi za dobrovolné vstupné a přivítáme i jakoukoliv dobrotu na společný stůl. Těšíme se na setkání s vámi.

Lenka Irrová

PROGRAM V NASTEVŘENÝCH DVEŘÍCH

Rozšiřujeme aktivity i pro dospělé. Stále zde najdete kroužky a volnočasové aktivity pro děti. V neziskovce chceme ale zároveň nabízet program i pro dospělé, a to s hojivým účinkem a přesahem. Tvoříme bezpečné prostředí pro lidi se stejným nastavením. Pro ty, kteří chtějí změnit něco ve svém životě. Pro ty, kteří na to nechtějí být sami. Vznikl Cyklus pro ženy - KROKY K SOBĚ. Jde o projekt, ve kterém opečujete svoje tělo, mysl i ducha. Sebe-poznávací, sebeuvědomující, seberozvojový program pro každou ženu, maminku, která vnímá, že pro sebe chce něco udělat. Že si potřebuje a chce na sebe najít čas. Cyklus začal již v březnu, nicméně je možné přijít a zapojit se i další měsíce, klidně jen na ta témata, která vás přitahují. Na obrazku vidíte, jaká témata jsme již prošli a jaká jsou ještě před námi. Nabídka je velmi pestrá.

KROKY K SOBĚ

- 22.3.2024 Malování mandal - otevření cesty k sobě
- 5.4.2024 Naslouchání
- 19.4.2024 Jak najít a ustát si svůj názor
- 3.5.2024 Masáž esenciálními oleji - sebehodnota
- 31.5.2024 Pánevním dnem k sobě
- 14.6.2024 Jsem v pořádku tak, jak jsem
- 21.6.2024 Mapa snů a jak dál

pátky od 17h, 2,5-3h

Máme otevřeno

CYKLUS PRO ŽENY

BLÍŽŠÍ INFO A PŘIHLÁŠENÍ:

nastevrenedvere@seznam.cz

704 721 896

Z žádného setkání neodejdete nedotčení. Na jednotlivá setkání se prosím přihlašte telefonicky nebo SMS u Moniky Jarošové na telefonním čísle 704 721 896, nebo na nastvrenedvere@seznam.cz. Každé setkání (2,5-3h) má hodnotu 499 Kč. Věříme, že toto rozšíření portfolia se vám bude líbit. Pokud ano, podpořte projekt svoji návštěvou. Děkujeme a těšíme se na vás v klubovně Nastvěřených dveří.

Mgr. Eva Horová

ROZHOVOR

s Mgr. Ilonou Čížkovou (*1964), žije v DL

Jak jste se dostala k masážím? Trápila vás někdy bolavá záda?

Mám vystudované přírodní vědy a léta jsem pracovala v této oblasti, zejména v ochraně životního prostředí. V době, kdy už jsem věděla, že nechci a ani nemohu v této práci pokračovat, jsem navázala na to, co do té doby bylo jen mým koníčkem. Pohybovala jsem se v oblasti fitness, dělala jsem fitness instruktorku, zabývala jsem se výživou a životním stylem. No a odtud jen krůček k masážím a péči o lidské tělo. Na bolavá záda si vzpomínám jen v době puberty a dospívání, kdy to bylo spojené s rychlým růstem, a pak v době mateřských dovolených, kdy jsem zdvihala mrňata. Dnes mě bolesti zad trápí snad jen po usilovné práci na zahradě. Ale dobrou masáž si vždy ráda dám, je to i věc relaxace, uvolnění a odpočinku. Člověka nemusí zrovna bolet záda, aby se rozhodl na masáž zajít a užít si ji.

Vím, že děláte i pedikúru. Absolvovala jste nějaký kurz?

Kromě masáží a péči o tělo jsem se pak začala věnovat i péči o obličej – kosmetice. A abych měla nabídku co nejširší, přidala jsem i péči o nohy – pedikúru. Na všechny své obory činnosti mám patřičné certifikáty získané po absolvování příslušných vzdělávacích kurzů a následném složení zkoušek. Zároveň pokračuji v dalším vzdělávání v doplňkových a na-

vazujících kurzech, abych měla svým klientům stále co nového nabízet.

Poskytujete vaše služby jen v DL nebo i někde jinde?

Jsem tady pro klienty z Dolní Lukavice i okolních obcí, za klienty v případě potřeby mohu dojet. Zároveň mám klienty plzeňské, pro které jsem k dispozici dva dny v týdnu ve studiu v Plzni.

Co vás na této práci baví?

Ráda pracuji s lidmi. Práce s klienty je pro mě setkáváním se s milými, příjemnými a zajímavými lidmi. Jejich spokojenost mě zároveň nabíjí a je zdrojem energie pro další práci.

Jací jsou vaši klienti?

Snad kromě dětí, od mladých po ty, kteří už jsou v důchodovém věku. Chodí dámy i pánové, poslední dobou narůstá obliba pedikúry u mužů. Hodně klientů mám

z řad seniorů, kteří stejně jako třeba maminky na mateřské dovolené oceňují místní dostupnost služeb, pracující zase třeba to, že mohou zajít po práci v podvečerních hodinách. Klienty mám i z řad sportovců.

Mgr. Eva Horová

ZAPOMENUTÉ ŠVADLENKY- III. ČÁST

Barbora Kašparová (1912 - 2007)

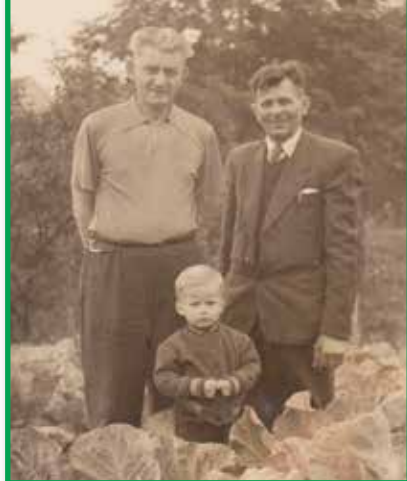
Barbora Kašparová (roz. Duchková) se narodila roku 1912 Vavřinci a Barboře (rozené Peclové) na Hradčanech čp. 41. Měla ještě tři sourozence: bratra Vavřince a sestry Marii a Annu. Když jí bylo šest let, začala z Hradčan docházet do lukavické školy. Poté pokračovala ve škole v Chlumčanech a Dobřanech. O šití se zajímala odmalička, a jejím snem bylo stát se švadlenou, navíc po vzoru sestry Marie, provdané Chladové, která se vyučila švadlenou. Její druhá sestra Anna, provdaná Bezděková, byla kadeřnicí. Barboru však čekal jiný osud, rodiče ji do učení nedali. Šla do služby - pracovala v plzeňském hostinci, a když se vrátila zpět, pomáhala rodičům na hospodářství. Šití ji ale pořád bavilo a věnovala se mu po večerech jako samouk. Šila oblečení pro rodinu a přešívala, co bylo třeba. V roce 1938 se provdala za Josefa Kašpara z Dolní Lukavice čp. 85. Spolu měli tři děti: dvojčata Annu a Zdenku (zemřely) a syna Václava (*1944, žil s rodinou v čp. 84) a v roce 1955 si postavili dům čp. 84 u Sládkovic rybníka. Na počátku 50. let 20. století začala šít v „Tvorbě“ v čp. 111. Mimo toho také šila doma pro lidi: šaty, halenky, sukně, kalhoty. Její zákaznice bydlely převážně v jejím okolí: např. Vlasta Divínová, Anna Turková (provdaná Šrámková), Květa Gregovská a mnohé další. Stejně jako paní Vacková, odebírala různé časopisy o módě, šila a přešívala až do své smrti v roce 2007. Šití bylo její celoživotní zálibou.

Luděk Strouhal

ZAJÍMAVOSTI O KOMOROUSOVÝCH, TOPINKOVÝCH A ROTENBORNÝCH V ČP. 125

Anna a František Topinkovi společně žili v čp. 125 od roku 1920. Anna byla vnučka stavitele domu Vojtěcha Komorouse. Vychovávali tři děti, provozovali zahradnictví a výkupnu vajec. Druhou světovou válku prožili na rozdíl od židovských spoluobčanů, z nichž se do Dolní Lukavice nikdo nevrátil, relativně poklidně. Některé před-

strýc Josef Rottenborn z Plzně, František a Fanda Topinkovi

měty, které by mohly vzbudit nevoli okupantů, zakopal František Topinka na zahradě, jiné ukryl ve včelínu - např. knihu Starých pověstí Československých z roku 1931 od Fr. Weniga, vydanou nakladatelstvím Karla Procházky v Českém Těšíně. Ta voněla po včelím vosku a medu ještě v šedesátých letech. Od německých úřadů měl František Topinka opětovně schválenou výkupnu vajec, které na základě dalšího povolení směl koňským povozem odvézt přes kontroly na sudetské hranici v blízkosti Dobřan k odvodu i prodeji do Plzně. Pod sedátkem, přikrytém dekou, na kterou posadil dceru Boženu, převážel i neregistrovaná vejce,

jednak pro vylepšení rodinného rozpočtu a jednak jako zlepšení lístkového přidělového systému plzeňských občanů. Osvobození americkou armádou přivítali Topinkovi, stejně jako naprosto všichni občané Dolní Lukavice, s obrovským nadšením a úlevou. František Topinka po osvobození i v době socialistického zřízení a až do poloviny sedmdesátých let úspěšně soukromě podnikal ve svém rodinném zahradnictví. Po jeho úmrtí prodává dědic Jaroslav Topinka dům čp. 125 s přilehlými pozemky současným vlastníkům - rodině Rotenbornových kteří se o nemovitost starají s péčí řádného hospodáře a od roku 1985 zde nedávno dokončili již třetí nákladnou rekonstrukci. Zajímavostí je, že současní vlastníci nebyli první stejnojmenní obyvatelé domu čp. 125. 28. 4. 1896 se zde totiž jako pravděpodobně vůbec první člověk narodil dceři Vojtěcha Komorouse Barboře (1873-1927) a jejímu manželovi Josefovi Rottenbornovi (*1867) syn Vojtěch Rottenborn. V matričním zápisu je jako jeho místo narození uvedeno: „nový domek v Dolní Lukavici“ což odpovídá časově i místem bydliště matky. Až do počátku 70. let 20. století sem rád také jezdil a přebýval zde Josef Rottenborn (1900-1975), mladší syn Josefa Rottenborna. Ten pocházel ze stejné obce jako předci současných majitelů, kteří dříve v příjmení shodně užívali dvě T.

Mgr. Eva Horová

CHOVATELÉ – II. ČÁST

Chov koz se rozšířil zejména kolem roku 1890. Stalo se tak poté, co začal upadat chov ovcí. V roce 1910 se kozy v Dolní Lukavici chovaly téměř v každé druhé chalupě. Kozu měli v čp. 7, 11, 16, 19, 23-25, 31-32, 37, 43, 45, 50, 54, 57, 61-65, 70, 74, 81, 85, 89, 98, 100, 102, 107, 109, 111, 112, 115, 122, 125, 126, 127, 128. Dvě kozy chovali v čp. 18, 33, 41, 60, 73, 77, 79, 84, 87, 103.

Nejednu historku s kozou zažila paní Jaroslava Veinfurtová (1932-2023). Když byla malá, musela pomáhat při různých činnostech v zemědělství. Pásla husy a chodila s kozou na řetízku na pastvu. Jednoho přišla její babička a řekla, že půjde s kozou k ženichovi. Kozla měli Hranáčovi na Pajzovně. Pamětnice sdělila: „Jakmile Jarda

pootevřel dvířka, kozel prudce vyrazil, aniž by se podíval na kozu, hnál se přes dvůr úprkem rovnou ke mně. Na nic jsem nečekala, obrátila jsem se a po schodech vběhla do předsíně, kozel už byl na schodech a tak jsem rychle otevřela dveře do světnice. Tam stála v rohu pěkně ustlaná postel a já jsem doslova vhupla pod peřinu a celá jsem se přikryla. Sotva jsem tak učinila, slyšela jsem Jardu, jak nadává kozlovi a strká ho z předsíně ven. Pak bylo delší dobu ticho a tak jsem trochu nadzdvihla peřinu, ale bála jsem se vylézt.“ Dočkala se toužebného signálu a vše dobře dopadlo. Oba se tomu zasmáli. Pamětnice dodává: „Pak jsem dala Jardovi peníze a on mne doprovodil ke vrátkům a řekl mi, že až k nim příště půjdu s kozou, abych si určitě zase vzala červený oblek. Jarda byl hodný kluk, měl smysl pro humor a tak od té doby, kdykoli jsme se potkali, navzájem jsme se zdravili „Nazdar, méééé.“ Někdy jsme na sebe jenom mečeli, ale pokaždé jsme se srdečně zasmáli.“

Nikola Krocová (*1994) z Dolní Lukavice čp. 21 se zabývá chovem koz

V roce 2022 dcera paní Krocové dostala k narozeninám od prarodičů pár anglonubijských koz. Jejich typickým poznávacím znamením jsou jejich dlouhé uši. Paní Krocová sdělila: „Máme dvě, protože

koza nemůže a snad ani nesmí být sama. Dcerka miluje zvířata a tyhle kozy viděla u známých svých rodičů, kteří je chovají. Tam se do nich zamilovala a neustále o nich mluvila. Po roce, kdy je viděla, prvně se jim narodil vrh, jenže tyhle dvě, které máme, nemohly být uchovněné, kvůli svým malým estetickým nedostatkům.“ Paní Krocová kozy krmí se senem, granulovanou směsí pro kozy a ovce, občas jako pamlsk přidá cukrovarské řízky.

Přidává také minerální liz. Každodenní samozřejmostí je čistá voda. Dle slov paní Krocové jsou kozy někdy nazývány živými sekačkami, ovšem to není pravda. Živými sekačkami jsou spíše ovce. Kozy se trávy napasou zřídka, v oblíbě mají listy z ovocných stromů, dubu a taky jim chutnají keře růží. Paní Krocová sdělila: „Říká se, že koza je mlsná, a jen tak něco nesežere, z mé zkušenosti u těchto dvou krásek bych tvrdila něco jiného, zatím jsem ještě nepřišla na něco, co by vyloženě odmítly. V létě si pochutnaly na celých rajčatech, okurkách, paprikách i jahodách.“ Chovatelka nezapomíná ani na pravidelnou péči, dvakrát ročně je nechá odčervit a pak se jim stará o paznehty a v čistotě udržuje i jejich chlívky. Mléko zatím kozy nedávají. Paní Krocová závěrem dodává: „Koza je společenské zvíře, nevím jak jiný druh, ale anglonubijská je na člověku vyloženě závislá. Potřebují lidskou společnost, u nich je nereálné, že by se při procházce ztratily, chodí vedle vás a hlídají každý krok stranou. A ano, občas s nimi vyjdeme i na procházku do lesa. Jinak jsou s námi na zahradě. Když jim sejeme z očí, tak nás hlasitě volají, sousedi mohou potvrdit.“

VĚDĚLI JSTE, ŽE ...

15. květen připadá na Mezinárodní den rodiny? Byl ustanoven Radou OSN dne 15. prosince 1993. Cílem tohoto svátku je podporovat důležitost rodinných vztahů a rodiny jako základního stavebního kamene společnosti. První Mezinárodní den rodiny byl slaven v roce 1994 a od té doby se každoročně slaví 15. května. V našich obcích máme početné rodiny. **Oslovila jsem manžele Chramostovy, kteří žijí v DL a mají čtyři děti. Položila jsem jim několik otázek:**

Přáli jste si vždy velkou rodinu?

Když jsme ještě bydleli v Plzni chtěli jsme mít dvě děti, pak jsme ale viděli, jak rychle nám rostou a rozhodli jsme se mít ještě další.

Co pro vás rodina znamená?

Rodina pro nás znamená vše. Bez dětí by byl život tak trochu prázdný, což člověk nevnímá, dokud je nemá. Děti jsou úžasné v tom, že bez obalu řeknou, co si myslí, na nic si nehrají a za slova se neschovávají, je s nimi neustále zábava.

Máte 4 děti, jak jsou staré a čeho si na nich nejvíc vážíte?

Vážíme si jejich individuality, ač jsou sourozenci, každý z nich je jiný, je úžasné sledovat, jak se spolu dokážou domluvit a mít se rádi, když jeden nebo víc z nich doma chybí je na zbývajících vidět, že se jim stýská.

Máte nějaké rodinné tradice, něco speciálního pro vaši rodinu?

Nevím, zda by se to dalo nazvat rodinnou tradicí, když se o víkendu sejdeme u oběda, podáme si navzájem kolem stolu ruce a popřejeme si dobrou chuť. Z tradic mají děti nejraději ty vánoční, jako je pouštění lodiček, házení slupkou jablka. Z rodinných dovolených mají nejraději každoroční letní Krkonoše. Na procházkách se vyblbnou a my nemáme čas se nudit.

Mgr. Eva Horová

NA SLOVÍČKO

s Andreou Heroutovou (*2014), žije v DL.

Jak jsi se dostala k akvabelám?

Nejprve jsem začala s plaváním. Vždy po plavání, jsem v bazénu na Slovanech viděla akvabely a moc se mi líbily. Řekla jsem si, že bych to chtěla také zkusit. A pak mi mamka vytiskla přihlášku, kontaktovali mě, hned jsem s nimi vyrazila na soustředění a stala jsem se jednou z nich v kategorii „nábor“. Vše

začalo v srpnu 2022.

Je to určitě náročné. Co tento krásný koníček obnáší?

Je to především náročné na čas. My mladší žákyně trénujeme 4x týdně (út, čt, pá, ne a někdy před závody i v sobotu) a to vždy 3 hodiny (3x 60 min). Součástí je cvičení v tělocvičně, plavání. Každý rok se zúčastňuji soustředění. Letos jsme byli v únoru na Šumavě. Původně bylo plánování běžkování, ale z toho sešlo, protože nebyl sníh. A samozřejmě musím pravidelně trénovat a cvičit doma (provazy, špičky).

Kde tě mohou čtenáři Hlasatele vidět?

Především v bazénu v Plzni na Slovanech a v úterý v bazénu na Lochotíně. Někdy jsme na závodech i mimo Plzeň, třeba jako teď jsme byli v Praze.

Co se ti na tomto koníčku líbí a co potřebuješ?

Všechno mě baví, jen nemám moc ráda, když trénujeme fyziku a plaveme na vytrvalost, většinou 10 bazénů. Na tréninky postačí plavky v celku, plavecká čepice a brýle a skřípec na nos. Když závodíme ve figurách, máme jen bílé čepice a černé plavky. Když v týmech, tak máme všechny holky týmové plavky, jsme načesané a namalované.

Máš někdy problémy s ušima v souvislosti s tlakem ve vodě apod.?

Nemám. A když jsem někdy nastydlá, omluvím se a dám si pauzu.

FOTOHÁDANKA

Poznáte, kde se místo nachází?

Odpověď: veřejné prostranství se nachází v DL před čp. 135, o které se rodina stará.

Václav Živný

ZÁHADNÉ MÍSTO

Poznáte, kde se toto nachází?

Řešení: korouhev na zámku

Mgr. Eva Horová

VĚTRACÍ OTVORY

Poznáte, kde se nachází?

Řešení: V Lišicích čp. 66

Mgr. Eva Horová

NAŠE ZAHRADY OVOCNÉ STROMY

Moruše mají více než třítisíciletou historii. Jejich plody konzumovali již staří Číňané, v Evropě pak Řekové a Římané. Moruše jsou sice méně známým ovocem, ale obsahují velké množství vitamínů a minerálů. V dnešní době se morušovníky v ČR ve velkém pěstují jen Ostravě nebo v Trutnově, nejde však o často vysazovaný strom u nás, jelikož mu vyhovují teplejší podmínky. V minulosti byly moruše vysazovány podél důležitých cest za doby vlády Marie Terezie. Vznikaly tak celé ovocné aleje, které měly poskytovat stín pro koňská spřežení. Na konci roku 1928 začalo bohaté sněžit a od ledna do března 1929 se v Čechách a na Moravě držely teploty nepřetržitě pod bodem mrazu. V únoru se noční teploty běžně pohybovaly kolem -35°C . Zamrzly všechny naše řeky, hynula zvěř v lesích, zvířata v hospodářstvích a také umírali lidé. Většina ovocných stromů mrazy nepřežila. České ovocnářství utrpělo natolik, že byla hromadná obnova ovocných stromů iniciována Min. zemědělství. Tato obnova však znamenala změnu v pěstovaných odrůdách a tak původní staré odrůdy téměř vymizely. Pokud dnes narazíte na starý morušovník, jedná se s největší pravděpodobností o velmi vzácného svědka někdejšího morušového “boomu”, který přežil nesmírné dlouhotrvající mrazy. A tyto vzácné svědky morušového boomu najdete ve Snopoušovech u rybníka na návsi. Vysázeli je tam Schönbornové na počátku 20. století. Mnoho z nich již bylo vykáceno, ale několik „posledních mohykánů“ tam stále je. Podle pamětníků si moruše lidé dříve povařili a pak namazali na vdolky.

Moruše nechybí na zahradě u čp. 271 v DL, kde bydlí Jan (*1983) a Jana (*1985) Karáskovi. Mají nízký kultivar s převislými větvemi, který zasadili před třemi lety a již od první sezóny je malý stromek každé léto obsypaný černými sladkými plody.

Pěkně jim plodí také malá višně. Meruňk se zatím nedočkali, byť strom zasadili před šesti lety. Paní Karásková sdělila: „Zatím se marně snažím na polovinu stromku naroubovat aprimíru, rouby mi zatím každý rok zaschly. Podobné je to s renklodou. Sázeli jsme ji před třemi roky a také jsme zatím nic neochutnali.“ Karáskovi se mohou také pochlubit exotickým fíkovníkem. Ten rovněž plodí a na zahradu ho zasadili až v loňském roce. Předtím ho umísťovali na zimu do garáže. Z ovocných keřů u Karásků najdete rybízy (bílá a černé), maliny (červené a žluté), ostružiny, tyberry, kustovníci, kamčat-

ské a kanadské borůvky, brusinku, muchovník, aronii. A jak Karáskovi ovoce zužitkují? Odpovídají: „Co nesíme hned, to většinou dáme do mrazáku a později využijeme k pečení, do ovocných knedlíků (hlavně borůvky) nebo do smoothie. Z rybízu uděláme šťávu, marmeládu a sirup. Když je hodně ostružin, připravíme z nich také marmeládu. Aronii sušíme a přidáváme do bylinkových čajů.“ Maminka paní Karáskové z aronie vyrábí výborný pečený čaj. V budoucnu by Karáskovi chtěli ještě zasadit hrušň a jablň. A co vyžaduje péče o ovocné stromy? Paní Karásková prozrazuje: „Stromy samozřejmě pravidelně stříhám. Ke keřům na podzim nahrnu kompost a na jaře prostřihám suché větve. Během jara ještě dostanou keře a stromy na střídačku zálivku z kvašených slepičinců a jichy - jen to nesmím dělat během plazení, aby plody nebyly nechutně cítit.“

POVĚSTI V ČESKÉM ROZHLESE PLZEŇ

Od listopadu 2023 každou středu v 11,35 hodin Český rozhlas Plzeň vysílá Strašidelné pověsti a legendy Plzeňského kraje. Pořad připravuje redaktorka Kateřina Dobrovorná. Navázala na Zločiny staré Plzně a okolí. Dolnolukavicko je opředené mnoha pověstmi. U bývalých sýpek v DL údajně straší bezhlavý voják na koni, některé pověsti se týkají i křížků, kterých je v našich obcích velký počet.

15. května si v 11,35 hodin poslechnete vyprávění zastupitelky Mgr. Evy Horové o Čertově kapličce v Dolní Lukavici a brzy poté bude následovat pověst o Lípě na Barborce. Zjevil se hraběnce opravdu čert? Zabil hrabě hraběnku a zakopal ji v místech dnešní kapličky? Proč se hajný Fousek lípě vyhýbal a proč jeho manželka na lípu zavěsila obrázek Panny Marie? Zaposlouchejte se do vyprávění, při kterých tuhne

krev v žilách, nebo vám alespoň přeběhne mráz po zádech. Ale nemějte strach, jde přece jen o báchorky. Nebo ne? Všechny pověsti najdete na: <https://www.mujozhlaz.cz/strasidelne-povesti-plzenskeho-kraje>

Lucie Janotová

NÁVŠTĚVA DOLNÍ LUKAVICE

V pondělí 8. dubna k nám do DL přijela moje slovinská kamarádka Krško Lavra (12 let) z partnerského programu ZŠ J. Hlávky. Byla u nás do středy, kdy zase musela zpět domů. Během volného času mezi společnými školními akcemi jsem jí ukázala naší vesnici, prohlédly jsme si vnitřní prostory zámku včetně výkladu zámeckého pána. Při procházce parkem jsme viděly želvu ve Sladkovském rybníku. Společný pobyt jsme si užily a byl to super způsob ve zdokonalení a procvičení angličtiny. Jsme i nadále v kontaktu jak prostřednictvím školy, tak jsme si i vyměnily kontakty a píšeme si.

Mgr. Eva Horová

VELKÉ OPRAVY KOSTELA PŘED PADESÁTI LETY

V roce 1974 se začalo s většími opravami kostela sv. Petra a Pavla v DL. Tehdy ještě nebyla taková technika, tak opravy probíhaly trochu jinak. Farní kronika uvádí: „*Horolezci z Plzně opravili hodiny za 1200 Kčs.*“ Před poutí roku 1974 byla zrekonstruována kostelní báň. Antonín Rojt z DL vzpomínal: „*Kříž na vrcholu zrekonstruoval pan Kozlík z Přestic. Jezdil kolem nás ke kostelu na kole a táhl za sebou káru plnou plechů. Se svými kolegy přivázání na lanech pak natřeli báň.*“ Opravy inicioval farář P. Josef Kaňák (1923-1992). Pamětník Josef Netrval prozradil: „*Po seznámení s farnostmi pokračoval P. Kaňák v opravách kostela, které započal P. Marouš. Jejich výčet by obsáhl další článek. P. Kaňák dokázal získat pro opravy zručné řemeslníky i brigádníky mezi místními i mladými z celé republiky, kteří zde pracovali jen za stravu, někteří i několik let po sobě. Podobně se mu*

dařilo získávat i peněžní dary.“ Alena Rejtharová prozrazuje na závěr: „Moje maminka Karolína Vokáčová (1927-2011) pečovala o kapličku Panny Marie v zámeckém parku v DL, o jejíž opravu se v 80. letech 20. století zasloužil také pan farář Kaňák.“

Mgr. Eva Horová

NOVÍ OBYVATELÉ

30. 8. 2023 se k trvalému pobytu v Dolní Lukavici čp. 194 přihlásila Veronika Kasl (*1997). Přistěhovala se ke svému manželovi Lukášovi Kaslovi (*1992), kterého si vzala 5. 8. 2023 ve svatební stodole v Borovech. Veronika Kasl se přistěhovala z Přeštic. Na otázku, co se jí v Lukavici líbí, odpovídá: „Na Dolní Lukavici se mi líbí především její klid a okolní příroda. Nabízí nespočet možností, kam se vydat s pejskem na vycházku. Zároveň oceňuji její polohu, jelikož má blízko k mému rodnému městu, kde taktéž pracuji. Je to vesnice plná společenského života - fotbal, nohejbal, večerní kvízy, večírky, takže se tu člověk zkrátka nenudí a každý si tu přijde na své.“

JUBILANTI

KVĚTEN

DVOŘÁKOVÁ Eva, DL	83 let
BENEDIKTOVÁ Jarmila, L	80 let
KUČEROVÁ Zdeňka, S	75 let
BABKOVÁ Jaroslava, DL	75 let
ŠÍMOVÁ Ondřejka, DL	50 let
FUCHSOVÁ Vlasta, DL	50 let

ČERVEN

MENŠÍKOVÁ Magdaléna, DL	84 let
KASTNEROVÁ Drahošl., S	80 let
DORIČÁK Ivan, DL	60 let
MÜLLEROVÁ Alice, DL	50 let
ŽIVNÝ Jaroslav, DL	50 let

Obec Dolní Lukavice všem gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let.

**hledá kolegu na pozici:
STAVEBNÍ TECHNIK**

Požadujeme:

- » SŠ nebo VŠ stavebního či technického směru
- » praxe v oboru alespoň 3 roky
- » schopnost vedení a organizace stavby a ekonomické hodnocení
- » základní právní povědomí (předávací protokoly, objednávky, apod.)
- » znalost práce na PC, ŘP sk. B
- » zájem o odborný rozvoj a zdokonalování znalostí
- » zodpovědnost za ekonomické výsledky staveb, časová flexibilita

Náplň práce:

- » technický dozor investora
- » důsledná kontrola prováděných prací
- » práce s technickou dokumentací, vedení stavebních deníků, kontrola rozpočtů, komunikace s projektanty

Nabízíme:

- » práci na HPP se zajímavým mzdovým ohodnocením
- » příspěvek na stravování
- » služební auto, notebook, mobilní telefon
- » možnosti nástupu ihned či dohodou

Příhlášky zasílejte:

- » e-mail: e.peskeova@stawo.cz
- » tel: 603 735 716

**PRODEJ CHOVNÉ
DRŮBEŽE**

z veterinárně kontrolovaných chovů, které zaručují kvalitu a vysokou užitkovost

**15,30 Dolní Lukavice/před
prodejnou Potravín-zámekem/**

Prodej objednané drůbeže 10. 6. 2024

Kuřice bílé, černé, červené, kropenaté, sussex, stáří: 14-18týd., cena: 270 Kč
Pekingské kačeny, Husy bílé, Krůty, Perličky, Brojlerová kuřata

Prodej objednané drůbeže 27. 8. 2024

Kuřice bílé, černé, červené, sussex
stáří: 14-18týd., cena: 270 Kč

Prodej objednané drůbeže 8. 10. 2024

Kuřice bílé, černé, červené, kropenaté, susses, stáří: 14-18týd., cena: 270 Kč

Info a objednávky: Gallus Extra s.r.o.

- » Volejte PO-PÁ od 7-15,00, (NE SMS)
- » tel.: 567 212 754, 567 214 502
- » tel.: 731 701 331, 734 833 158
- » email: info@prodej-drubeze.cz
- » www.prodej-drubeze.cz